

6)ⁱ Ibsensⁱⁱ Oswaldⁱⁱⁱ ropar: "ge mig, solen, solen, solen", Jean Gangère i Upsalatragedien med samma namn^{iv}, han som led af ärftlig diarrhé stånkar: "Ge mig stolen, stolen, stolen", och Jean Gangère, den tappre kaptenen vid Uplands regemente bönföll: "Ge mig kjolen, kjolen, kjolen, då han satt arrexterad emedan han i ren dumhet gjort inbrott hos en sömmerska för att få tag i Kaptenskans kjol som var inlemnad till uppiffning – Jean var känd som trög betalare.

Tragedien Jean Gangère var något med det roligaste jag sett – Den gillades av Ibsen. x)

Den mirakulöst magre och tanige Åbjörnson^v spelade den utsk – tna^{vi} hjälten à perfection.

---

x) Fru Gangere, enka efter "Rabinetts" Kammarherre Gangère håller en ändlös Ibsensk monolog under hvilken Jean gång på gång aflägsnar sig efter att ha tagit ner^{vii} (*saknad rad*)

8 oktober ± 0^{viii} Nu har jag latat mig i nära tre månader och följaktligen haft samvetsqual hela tiden – alldeles i onödan, ty gud vet om det ej är med min dagbok som med den svenska folkskolan, hvars mest tilltalande sida är dess orimligt långa ferier hvarunder ungarne bli i tillfälle att glömma det mesta af de dumheter som böstats i dem.^{x)}

En norsk officer har blifvit arrexterad som spion^{ix} under den nu pågående norrländska fältmanövern. Af allt att döma tyckes han tillhöra samma certe^x inom den stolta norska armén, som vännerna (jag känner hela buketten) Asklund (med fjäderperuken) Cantzow (dum, dummare, Cantzow), Engelhardt ("Jean Gangère" – "O moder! Ge mig kjolen, kjolen, kjolen 6)^{xi}!) Cametz (Lebelia eller den brinnande kon), Louch (Regementets dotter) och Holm (bränvinsholm) och liksom den sistnämnde frikändes af rövhusrätten i det stora Ohlsonska bränvinsmålet på grund

---

x) Potatisferien på hösten är lifvad; då få alla snorkillingarne fritt i åtta dar för att pilla upp potatis fast blott en del har potatis att pilla upp.

af sin lika notoriska som fenomenala dumhet, tycker jag att krigsrätten, eller hvad det nu är, med samma motivering, borde låta baggen skumpa hem igen – det vore det värsta straffet – om man vill häfva den nyss promulgerade^{xii} spionerilagens^{xiii} majestät, kunde man ju döma honom till ett par kronors böter, motsvarande den skada han åsamkat vårt försvar.

Stackars karl, förresten – Den beskedliga Agusten mente så väl, som kärringen sa´ då hon pinka i sluringen^{xiv} – Han spionerade på egen hand och ville dermed tjena sitt elskede gamle Norge och så dabbade han sig så vådligt – Nog får han det läskande då han kommer hem igen – Det gör mig rent af ”vont”^{xv} om honom, han mente som sagdt så väl – utskrattad i Sverige och groft nedskälld i Norge, der man talar om att stryka honom ur armén, fick äfventyret ett helt annat slut än det som hägrat i hans fantasi – utmärkelse och befordran

Uti en intressant Rysk bok af Kuprin^{xvi} beskrifves huruledes en ung, nykläckt underlöjtnant under en revy för sin pluton^{xvii} förbi Zaren^{xviii}. Regementsmusiken spelar, solen skiner och de ärorika (?) Ryska fanorna vaja för den friska vårbrisen – hans unga hjerta sväller af stolthet och kärlek till Zar och fosterland, och med bländande visioner om framtida krigisk stolthet i sin oskyldiga trindskalle marscherar han på, med vidgadt bröst och spända vader, i spetsen för sina tappra gossar – tills han på det allra brutalaste sätt återföres till verkligheten genom att en adjutant i karriér spränger fram till honom och i fullt raseri frågar hvart innerst in i Helvite han marscherade – Blind som en spelande tjädertupp hade syndaren marscherat rakt fram istället för att svänga af och nu stod han ensam som öknens lejon, ”the monarch af all he surveys”^{xix} på den öde heden – ensam med sina grusade storhetsdrömmar – Kaskader af ovett från general, öfverste, major och kompanichef, och

en månads arrest – stackars pojke – ännu mera synd om honom blef det längre fram då hans tjinona^{xx}, en officersfru, sedan hon tröttnat på honom, lagade så att hennes man sköt ihjäl honom i duell - Hon hade nemligen intalat stackaren att han skulle skjuta i luften, så skulle mannen göra detsamma.

Jag satte ett frågetecken efter ”de ärorika (?) Ryska fanorna - dumt - alla fanor äro ärorika, till och med de grekiska, Serbiska och Italienska.

3 oktober ± 0 ”Den som uppfunnit en ny maträtt har gjort mera för menskligheten än den som upptäckt en ny stjärna”^{xxi} – jag kan dö lugn nu i det stolta medvetandet att jag gagnat menskligheten, idet jag hittat på att äta kokt purjolök som sparris – charmadas! – för 12 skilling får man ett riktigt räfvamål dylik ”sparris”, och da´n efter kan man äta bladen som spenat – ej heller illa. Man får således 2 middagar för 35 öre – (10 öre smör) – ^{xxii}

Jag förutsätter att man är så pass förståndig att man inskränker sig till en rätt mat.

I tidningarne stå litet emellan recepter för orimligt billig matlagning hvilka dock alla lida af det gemensamma felet att vara för snålsparigt tilltagna i kvantitativt afseende, alldeles som uppgifterna om huru mycket man bör taga af The, cacao, marmit^{xxiii} med mera för att få en god portion – tar man aldraminst dubbelt, så blir det någorlunda bra.

Orsakerna hvarför vi ej få godt thé här i Sverige är att vi köpa för billigt thé och laga till det för tunnt och blaskigt – Det Engelska namnet på ”smulthé” är ”Warehouse sweeping”= magasinsopor.

Den starkare aromen på det kinesiska théet jemfördt med det Engelsk – ostindiska, orsakas af att det förra trampas ned i förpackningslådorna af gamla till annat arbete oförmögna kinesgubbar, under det att det Ostindiska maskinpackas.

Allting är för smått tilltaget här

i Sweden – sängar, tvättfat, handdukar, kalsonger (som alltid spricka derbak), thékoppar, öl – och vinglas – Endast sup- och punsglasen^{xxiv} äro för stora - Puns bör drickas som likör och nubben ej vara större än att den nått och jemnt rafflar i slaskröret^{xxv} – man kan ju ta så många fler om så önskas.

Puns är en bra dryck, emedan den aldrig förtäres på förmidda`n, och man ej får dille deraf.

Den stora skilnad som förefinnes emellan svenskens och norrbaggens lynne beror på att den förre punsar och blir lat och gemytlig, under det att baggen pjaltrar^{xxvi} och blir nervös och argsint.

Se här en uppgift, som jag förresten tillsvidare tror så mycket jag vill på, om de olika födoämnenas relativa näringsvärde – siffrorna ange huru många näringsenheter, så`na der kalormanickar^{xxvii}, hvad de nu heter, man erhåller för ett öre och äro beräknade för genomsnittspriserna i Stockholm (??) – på vischan ställa de sig naturligtvis något

fördelaktigare för köttfödan

Biffkött	7
Kalkkött	6
Sidfläsk	27
Blod	30
Strömming	19
Kabeljo	15
Sill, salt	26
Ägg	8
Ost, fet	20
Mager d ^o	23
Smör	32
Växtmargarin	57
Socket	61 ??
Bönor, bruna	69
Hvetemjöl	109
Hafregryn	96
Potatis	126
Rågmjöl sam. malet	147
Ärter, torra	150
Porter	13
Öl	16
Mjök, oskummad	45
Skummad d ^o	56

Reflektionerna göra sig sjelfva – Vill endast påpeka för den ärade pekus att siffrorna gälla födoämnenas penningvärde – om man jemför

för dem efter vikt blir resultatet naturligtvis ett helt annat, som lätt kan räknas ut – approximativt - om man känner de gängse priserna – jag tror emellertid icke mer än jemnt på denna tabell ty om den är just, skulle en biffstek icke ha stort större näringsvärde än en lika stor potatis och nog faen bottnar biffsteken mer. – Undras om man ej nu underskattar proteinämnenas näringsvärde under det att man förr möjligen öfverskattat det?

I Förenta staterna är majsen det ojemförligt billigaste födoämnet – sjelf håller jag på min Ryska hälleflundra, som till på köpet hade den goda egenskapen att dess arom satt kvar i mun, hår och kläder från det ena målet till det andra. Mina middagar i Kola^{xxviii} som uteslutande bestod af denna delikatess kostade mig två rubel = kr. 3.90 – i månaden med ankarstock ad libitum^{xxix} och, på sön- och helgdagar, vägglusblini^{xxx} som efterrätt. Herrliga tid! – Ruten föda är bestämdt helsosam – matsmältningen är ju redan i förväg till stor del undångjord – det känns ju på lukten. Lefve vetenskapernas drottning Kemien!

18 Oktober ± 0 Haft ett svårt återfall af min gamla kroniska åkomma, latmasken – min benickemask^{xxxi}, som under en lång lifstid verkat förlamande på all dådkraft. "Vid sitt besök i Stockholm^{xxxii} höll Ryska Zaren ett skåltal hvari han önskade Sverige lycka och framgång och detta hade han med all säkerhet ej gjort om han hyst fiendliga åsikter mot vårt land" – framhöll Borgmästare Lindhagen vid protestmötet i Folkets hus mot den Kievska ritualmords processen^{xxxiii}, och tillade att Ryssland utåt ej tillkännagifvit annat än fredliga afsikter^{x)} – "Zaren har ju till och med tagit liflig del i fredsarbetet" - - - Hvad göres oss mera vittne behof – Vi kunna vara lugna då sådana män som Borgmästar Lindhagen i Stockholm och Hemmasonen Vernor Ek i Bonnvrena och Zaren i Petersburg gå i god för Rysslands fredsvänlighet. Det är obegripligt att jag egentligen först på den sista tiden, de sista fyra

---

^{x)} På ett fackmöte i Llandudno^{xxxiv} - ett protestmöte mot Engelska regeringens Turkiska sympatier under sista Rysk – Turkiska kriget, förklarade John Bright^{xxxv} (!) att Ryssland aldrig under sin historiska tillvaro varit en agressiv makt!!!

eller fem åren fått fullt klart för mig att menskligheten hufvudsakligen består af skojare och åsnor. En intim förening af dessa två egenskaper inom en och samma person gör honom fruktansvärd på grund af den resonansbotten han möter hos massan. (bra!)

Den i Kiewska ritualmordsprocessen åtalade Beilis hustru ingaf en böneskift till zaren hvari hon i djupaste underdånighet anhöll att hennes man skulle släppas lös ur finkan – om så påfordrades kunde ju en annan jude buras in – inte henne emot, bara hon fick igen sin egen långhäsa – Betecknande för uppfattningen inom de lägre klasserna i Ryssland – De ha klart för sig att under alla omständigheter måste en jude nackas för den goda sakens skull – ungefär som man slänger ut en griskulting till hungriga vargar som ansätta en flyende släde. Under Dreyfusprocessen^{xxxvi} var förhållandet detsamma.

Vid en svår förlossning inom en judisk bankirfamilj fick den assisterande läkaren den goda iden att, då ingenting annat hjälpte

skramla med börsen i sängen, då bankirfröt genast kraflade sig ut – påhittigt af karlen.

Moses^{xxxvii} har, efter noggranna undersökningar i Vrena, hållit två föredrag i Borås om ritualmordsprocessen – Att pressen förbigå dessa med absolut tystnad beror på att den är mutad af judarna – säger Moses.

Vi tro så lite på en judes ord att det ej skulle falla oss in att låna honom hundra rusch^{xxxviii} utan laglig revers och fullgod säkerhet, men på deras gamla vidunderliga och delvis afskyvärda krönika^{xxxix}, till stor del ett konglomerat af brottstycken ur andra gamla lika vidunderliga krönikor, skola vi tro, annars tar faen oss med hull och hår.

Våra prester äro hårdsmälta, hurudana skola då icke de gamla judiska presterna som kokat ihop krönikan ha varit – läskande, helt säkert, dock näppeligen så förfäade som våra vischprester.

Regementstrumslagar Ossian Nilsson^{xl} lär ha skrivit en bra bok om prester, "Lille Ben-

jamin” som jag reqvereradt idag – hoppas att han är bra ovetig^{xli}, han brukar kunna den konsten. I en af sina böcker beskriver han huruledes en ung man håller ett föredrag ute på vischan om sexuel hygien, äggstockar lifmoder, med mera och då prestfan, som är närvarande ej kan få honom att hålla klaffen på annat sätt, reser han sig upp, knäpper ihop händerna och drar sta: ”Abba Abba käre Fader^{xlii}, Fader vår som är i Himmelen etc.” – nötboskapen lutar sig ned, betäcker ögonen med klöfvarna ~~dyng greparna~~ och den unge mannen är effektivt buteljerad.

”Det är en sann Kristens oeftergiftliga plikt att vara intolerant” (Moses jun^{or}).

”En cyniker är en man som ser verlden sådan den är och ej sådan den borde vara”.

”Podsnappery”^{xliii} kallar Dickens fint folks, isynnerhet qvinnors benägenhet att ignorera, ej vilja erkänna tillvaron af uselhet – det är ”smuts” – svampen på – erinrar om klosettregeln, ”öppna ej locket onödigtvis - jag tycker den andra regeln ”töm och

skölj kärlet en gång om dagen eller åtminstone två gånger i veckan med kokhet asklut” är af större vikt för en rationel hygien.^{x)}

Förr i verlden afbrände Hennes Nåder^{xliv}, Commercerådinnor^{xlv} och annat fint folk rökgubbar och rökkort^{xlvi} i sina fullfjertade salonger för att ”maskera” parföngen” – Nu desinficierar och vädrar man och dessa sednare åtgärder böra äfven vidtagas inom samhället – ingen maskering hjälper i längden.^{x)}

Då parfymfabrikanten Pauli^{xlvii} engång tillbringat en stund, strax efter middagen, på bondeståndets läktare och derunder svårt anfäktats af bondånger, skickade han dagen derpå ett paket rökkort till den hedervärde talmannen, med påskrift: ”Pauli bref till de Epheser.”

Som ung besökte jag engång på resa från Stockholm till London, Paris och såg Judie^{xlviii} uppträda i en liten fin semi seriös oprett – på Bouffes Parisiens^{xlix} – just

---

^{x)} Strindberg och Zola^l ha slösat med den kokheta luten i samhällsporsline, derföre äro de ”vidriga”

som hon och sloken fått hvarandra i månskensbelysning och under ett mildt tremolo i orchestern utbytte den första sälla kyssen vacklade fonden för ett sprängskott, nej en åskskräll som tydligen emanerade från nå'n bakom scenen posterad pompier^{li} hvilken fått väl rikligt med kål i sin middagspåtåfö^{lii}. – Man tänke sig effekten på den skojfriska ej så litet lögnaktigt^{liii} anlagda Pariserpubliken och de likadant funtade älskande, som ej kunde fortsätta sin ömma duett för skrattparoxysmer – succée pyramidale! – Rosenfärgade ungdomsminnen! Som ännu efter 40 år ingjuta ett skimmer af poesi i den enslige, på grafvens rand stapplande gamles hjerta!

Då jag, under samma Parisertitt gick och svajade på boulevarden och dräpte Parisarne med min vräkiga Stockholms elegans, som den tiden egentligen bestod i att man exponerade så mycket stärksaker som möjligt – uppfläkt väst, enorma manchetter etc. – det lyste hvitt om mig långa

vägar, skrek en liten pojkvasker, bländad af detta ljushaf: V'la l'amant de la Blan-chisseuse"^{liv} – inte så dumt.

25 Oktober ± 0

Den snälla tanten: "Lilla rara katten, lilla rara katten, kom hit så får tanten klappa dig"

Lilla Karin: "Tant ska kissa på'n så kommer han."

1 Nov' ± 0 Nej, det här bär rent åt byttan! Jag är ju latare än sjelfvaste Zola – har inte skrivit mer än 3 rader på 14 dar! Det måtte vara med mig som med de höhere^{lv} tyska skolpojkarne; att jag besitter betydande receptivitet (i synnerhet för näringsmedel, både i fast och flytande form) – men saknar produktivitet (utom i fast och flytande form) – ty nog är det ett fattigdomsbevis för en vidtberest, tänkande man att ej på så lång tid kunna klämma ur sig annat än en käring som kissar på en katt – men här ska bli annat af, ty hädanefter är det jag som skall skriva en sida – eller låt oss säga en half – nej, säg för säkerhetens skull en fjerdedels om da'n, nu svor Dill-

man^{lvi} och jag, och då är det bomsäkert - trouer jag, som gamle hediske öfverste Anderson sa` då han ljög, och det gjorde han jemnt – och som detta dagliga pensum^{lvii} nu är fullgjordt, så Good night.

2 November ± 0 ”Den tendens att antaga hannens färg som kan iaktgas hos höns (hm) vid framskriden ålder, eller då äggstockarna länge varit sjukligt afficerade, är äfven anmärkningsvärd (Huxley?)^{x)} - Kom att erinra mig detta då jag för några dagar sedan i Stockholms Dagblad fick se ett rent af ovärderligt porträtt af de Engelska rösträttsqvinornas doyen^{lviii}, Mrs Whatsername^{lix} iförd en ända till öronen neddragen gammal stuk^{lx} – makalöst roligt – skickade det genast till Ludde.

Ida Bäckman^{lxi}, hon Yaya^{lxii}, krigskorrespondenten med revluerna(oläsligt?)^{lxiii} har på eget förlag utgifvit en diger bok om Fröding hvori hon lär på ett pjollrigt sätt skryta med att det varit hängel mellan henne och den sjuke skal-

---

^{x)} jemför doktor Kleens^{lxiv} uttalanden om de svenska qvinnosaksqvinorna – skulle man ej –^{lxv}

den – det var nemligen under hospitalsperioden som den lilla idyllen utspelades tills läkaren satte stopp för den. Så värst tokig måtte han dock ej varit, såvida det ej är bara skryt af yaya då hon skrifver att han yttrat att han tyckte om henne emedan hon var verdens löjligaste qvinna – äfven under sinnessjukdomen förnekade sig icke hans skarpblick – och om denna hospitalsdidyll skrifver fjollan ihop många hundra sidor, som dock till nio tiondelar handlar om henne sjelf, hvad hon sade och skref.

En ”madam” kom hem från en eldsvåda och talade stormförtjust om att Hans Majestät (Karl XV) tilltalat henne. – Hvad sade han då? – Dra åt helvete käringskrutta”-

En annan ”literary lady,”^{x)} en Fransyska^{lxvi} söker i en tjock bok spika fast att det var hon, och icke Georges Sand^{lxvii} som var Alfred de Mussets^{lxviii} tjinona

---

^{x)} The two literary ladies i Martin Chuzzlewit^{lxix} äro öfverdådigt roliga.

^{x)} kunna saga om dessas manliga riddare att de visa tendens att antaga honans färg – Lindhaen? Bäckman m. fl.^{lxx}

och anför, som bevis härför, de snuskigaste
älkov^{lxxi} historietter, der hielten framstår som roué^{lxxii} och
drinkare.

Fröken Lesbin: "Vi qvinnor fullgöra vår värneplikt genom att
skänka Fosterlandet soner."

En manlig röst: Ääh de ska hon säga som är kronvrak.^{lxxiii}

"Qvinnorna äro skapade att älskas, ej att bli förstådda –
säger Oskar Wilde^{lxxiv} – bra sagdt, fast inte var väl han rätta
mannen att uttala sig i denna fråga?

-Framför allt bör man ej ta dem på allvar, såvida det ej är
Norskor eller Finskor och dom är det bäst att inte ta alls.

Jag har tagit lifvet på lek och qvinnan på allvar istället för
att jag bort göra tvärtom – därför har det gått åt helsicke.

Under det att de gröfsta brotten efterhand något minskas,
åtminstone i Sverige, tilltaga sedlighetsbrotten i
oroväckande grad. Detta sorgliga faktum jemte den vidt
utbredda perversiteten äro säkert

en den menskligt – djuriska naturens (tautologi^{lxxv}) protest
mot de inom det så kallade kultursamhället existerande
vanvettiga könsförhållanden – Celibat, prostitution,
perversitet och olyckliga äktenskap förvanska det som inom
djurverlden utgör tillvarons högsta lycka, till
mensklighetens bittraste elände – Gif statsunderstöd,
moderlön åt mödrarna (ett briljant ord, det har jag hittat
på) så är saken hjälpt, ty det är ytterst en penningefråga.

Inte kan man bemöta den qvinna som gör fosterlandet den
största tjänst hon kan genom att skänka det söner, och af
detta blir premierad, med förakt? Det vore en alltför grof
inkonseqvens.

Utgifterna för barnens underhåll blefve ej större än nu,^{x)}
endast jemnare fördelade.

Med undantag af lite altruism etc. är, i stort sedt den för
menniskan och djuren gemensamma kärleken, det vill säga
klabbet och kärleken till ungarne, det enda som är

---

^{x)} jo så pass mycket som betingas af att nativiteten
säkerligen skulle något stegras, hvilket är att önskemål

värddt två ruttna lingon i denna uschliga verld, åtminstone på vårt tarfliga klot – jo maten förstås, den är ju ljuvvelig men går ej ihop med min numera strängt estetiskt anlagda, i de högre sfererna dillande ande.

3 November ± 0 Brunkebergstunneln håller på att sjelfdö sedan trafiken alltmera drar sig genom den nya Kungsgatan^{lxxvi} – Påminner mig om att Vedel påstod att sådana företag som Brunkebergstunneln^{lxxvii} och Katarinahissen^{lxxviii} ej skulle bära sig i Köbenhavn, emedan genomsnittsdansken aldrig skulle tänka på att ge ut 2-3 öre för att bespara sina ben ansträngningen att streta i en backe – betecknande, och hedrande, för danskarna.

Då jag visade min danske vän Albert Frydensberg^{lxxix} hissutsikten en mörk höstqväll utbrast han: "men för Fanden, detta e ju ikke en by, det er et umaadeligt Tivoli."

LillaSigne^{lxxx} är dod, efter genomgången operation – Det gör mig ondt, jag har ända sedan min barndom tyckt mycket

om henne, liksom alla som lärt att känna henne. Hon var snäll och glad, hvilket ej nog kan värderas i denna trumpna verld, och mot mig har hon alltid visat sig öfverhöfvan hjertlig och vänlig. Hon, liksom Orla, verkade ljus och lätt. Frid vare med henne, jag har skickat en blygsam krans till grafven.

4 Nov^r - ± 0 – En liten illustration till hur masspetitioner åstadkommas – sann händelse från ett Upsaliensiskt tjenstemanna hem.

Herrn i huset frågar sin snälla köksa Agusta: "Har Agusta skrifvit på nå'n lista i dagarne?"

Agusta: "Jaa"

Herrn: "Nå hvad var det om?"

Agusta: "Jo jag tror att det var om att man ville afskaffa riksdá'n."

Herrn: "Afskaffa riksdá'n? Och det var Agusta med om att skrifva på!"

Agusta; Jaa, dom va så väldigt envisa så (Frågan rörde sig om att insända en petition till riksdá'n – innehållet af denna petition hade den snälla flickan ej en aning om, men skref på ändå.

O Humbug!

5 November ± 0 "Jesuiten Hermann Muckelman^{lxxxii} som idkat omfattande biologiska studier, har utgifvit från ortodox katolsk ståndpunkt otadliga läroböcker i Biologi för skolornas högre stadium" – De måtta vara läskande – skall försöka få tag i dem genom Fritzes^{lxxxiii} – De töra^{lxxxiii} helt säkert framgångsrikt täfla med Pembers "Jordens första tidsåldrar"^{lxxxiv} – undrar om författaren hyllar den af andra lärda kyrkans män omfattade åsikten att Vår Herre nedlagt fossilen i jordens djup^{lxxxv} för att pröfva vår tro, eller om han gjort det i ett anfall af skämtlynne, som en del af kyrkans stödjepelare påstå – vore äfven roligt att veta om han hört talas om våran svenske påfves, Waldenströms idisslande hare.^{lxxxvi}

Pember förklarar, som redan nämndt, fossilen och de hundratusenåriga människoskalletens förekomst i jordens lager på så sätt att jorden långt före den bibliska berättelsen var befolkad, men att den gode, allvise och rättfärdige guden, i vredesmod öfver att människornas lättfotade döttrar, gusigne dem, förförde hans beskedliga änglaagustar, öde-

lade i sitt raseri, inte allenast vår lilla obetydliga jord (se min liknelse om eqvatorialjernvägen^{lxxxvii}), utan hela universum, för att sedan han ångrat(!) sig, börja på ny kula för 5000 år sedan. Detta framgår tydligt af Bibelns ord: "I begynnelsen skapade Gud Himmel och jord ----- så kom änglakucklet och allt ödelades – jorden blef öde och tom --- och så började återuppbyggandet – sol och stjernor tändes åter, Adam och Eva skapades för att bus bas synda och bli förbannade jemte afkomma, till evig tid af den milde fadern, och nu på aldra sista tiden börjar den gamla trallen igen – de fördömda qvinsen hålla fullt med andar och mahatmor^{lxxxviii} och dylik trass^{lxxxix}, och folk blir gräsätare och nykterister, ett säkert tecken till att Domedag är nära – se Pembers bok – som Moses junior säger är den bästa han läst. En annan storgubbe inom Engelska Kyrkan^{xc} förutsade i en på 80 talet utkommen, till svenska öfversatt, bok, att Domedag på grund af Bibelns profetior, hvilka tills dato slagit in på pricken, skulle inträffa

år 1898 – undras hur gubben kände sig detta år – om han önskade att hans profetia skulle gå i uppfyllelse eller tröstade sig över blamagen med sitt sköna prestgäll^{xci}, hvilket såsom Engelskt, nog var fett – kanske han till och med för att skingra den förtärande oron följde de pree adamatiska Englarnes^{xcii} exempel.

Hur skall man bemöta dylika galenskaper på annat sätt än med åtlöje? Märk väl att dessa Engelska dårhusfantasier öfversättas till svenska och således har sin publik äfven här.

Äcke de faen! Jag, presthataren, bor hos Vrena orgeltrampare som till råga på eländet är absolutist. Slutar väl med att äfven jag blir nykterdansare^{xciii} och Ephraims broder^{xciv} liksom den fanatiska protestanten Lord George Gordon^{xcv} blef jude tack vare en underskön judinna som förljufvade hans fängelsetid i The Tower – Helledudane^{xcvi} Om en liten rar Ephraims syster ville förljufva min tillvaro uppe på orgeltramparna. – Då föll ännu en engel. – Fru Lizzy L. i Sheffield^{xcvii} sade att det var lifvadt att bli frestad, men ännu mer lifvadt att ge vika för frestelsen.

Idag, för 5 år sedan började jag mitt eremitlif i detta kulturcentrum – sedan dess har mitt lif bestått i att jag tömt 1825 slaskhinkar, borstat 1825 par stöflar, traskat 1825 mil och inmundigat c^a 60 rätt förmånliga räfvamål i Nyköping – utom diverse underklass-sport, tidelag, våldtagning, mord och likskändning har under dessa 5 år intet inträffat värdt att annotera annat än att vår kyrktupp trilla af pinn i år och att jag höll på att göra detsamma ifjol – detta sednare är ju ej af allmänt intresse men för mig var det trösterikt, emedan det ej ingaf mig spår af fruktan – tvärtom, jag kände att jag gerna skulle burit svårare plågor, för att få slut på eländet.

6 November ± 0 3)^{xcviii} Stöpregn som hållit på hela förmiddagen och omöjliggjort allt traskande – inga nya böcker och sedan jag under åtskilliga timmar dragit den eviga patienten har jag tagit gud i hågen och drar min gamla artikel London Nattetid^{xcix}, till det värde den hafva kan:

Det kalla enformiga förspelet har förklingat. Ettslaget från "Big Ben" dundrar ner öfver

London och genomdallrar dimman som börjar insvepa allt – De djupa ljudvågorna rulla hän öfver Thames tröga, svarta slingrande ålar liknande vatten, som döljer så många mysterier, öfver Lambeth, som hotfullt blickar hän mot sin syster det rika Westminster och dess palatser, White hall med Charles I fönster, Parlamentshuset Foreign Office, centralpunkten der alla de trådar förena sig, med hvilka det största rike som världen någonsin skådat, det moderna Kartago styres med hänsynslös kraft; öfver Trafalgar Square, der Nelsons staty börjar försvinna i dimman, under det att hans livvakt, de majestätiska lejonerna antaga fantastiska proportioner, och genom Westminster Abbeys pelargångar – Den gulröda London månen har ännu lite ljusstyrka kvar och tränger sig in mellan dem, och i dess svaga belysning framskymta de hvita marmor stoderna öfver allt hvad England egt stort – Vid ingången står Chatham – hans högprofil tyckes klyfva mörkret der han står

med upplyftad arm och dominerar denna hvita stenverld liksom han en gång genom sin obändiga energi, fosterlandskärlek och vältalighet herskade i den lefvande – Midt emot skönjas Wellington och Beaconsfield, mannen af jern och mannen av eld – den typiske kalle anglosachsaren och den fantasirike österlänningen – och hela skeppet utefter stå de stolta raderna af Englands hjeltar och statsmän.

Längst fram i koret, der månljuset starkare faller in genom de mångfärgade fönstren är "the poets corner", Shakespeare, Walter Scott, Dickens, Thackeray och många andra äro här församlade ^{x)} blott Byron saknas, tack vare det det Britiska hyckleriska pryderiet – och bland dem röra sig de dimmiga skuggorna af deras fantasi barn. – Af Shakespeares piedestal ha Romeo och Julia improviserat sig en balkong och i ett hörn sitta David Copperfield och little Emily och leka med de mångfärgade månstrålarne.

---

^{x)} Händel och Jenny Lind äro de enda utlänningarna inom denna exklusiva societet.

Ute är allt nu tyst. Dessa gator som nyss företedde ett så brusande lif och en sådan hetsig jakt efter uppehälle och njutning, ligga öde, endast en och annan nattsvärmare raglar fram, trefvande längs husväggarna.

Dock, Trafalgar Square är icke folktom – det myllrar kring nationalhjelstens monument som i en kräftkorg blickande ned från sin piedestal ser han, hvilande i den kalla novembernatten sida vid sida, i högar, i alla upptänkliga ställningar, trasiga, smutsiga bylten hvilka endast genom en suck, en klagan eller kanske en svordom gifva tillkänna att de äro menniskor. Huller om buller ligga de der, den afsigkomne gentlemanen, den arbetslöse, den gamla utslitna prostituerade som ända sedan skymningen fåfängt sträfvat ikring utbudande sin härjade kropp.

I ett hörn sitter en förtorkad hvithårig gubbe. Han är iklädd en söndertrasad ”frock coat^c och den obligatoriska höga hatten, hvars

brätten knappast hänga ihop med den stukade kullen. Han stirrar ut i mörkret med ögon som ej på länge känt sömn, och i knät på honom har tumlat omkull en uppsvälld köttmassa, en gindrinkerska,^{x)} som ser ut som om hon legat i the Thames ett halfår – hennes hväsande andetag komma tungt och ojemnt och gubben tyckes vara belåten med att ha henne, emedan hon värmer, får tjenstgöra i brist af bolster. Eljest användas mycket gamla tidningar som sängtäcken – de skydda rätt bra mot blåsten, och verdens förnämsta pressalster betäcka i brokig blandning denna afstjelningsplats för domnadt elände. En gammal fransk för detta chansonett, att döma af hennes spruckna men väl skolade röst, som ofta höres utanför krogarna i Villier street^{ci} och andra Strands bakgator, har bäddat om sig med ett par stora Engelska pappersdrakar och skyddat ansiktet med en liten fransk skämttidning – En grofväxt karl, troligen en arbetslös, som är barfotad emedan stöflarne kursats bort för

---

^{x)} Hvarföre skall gin, det sköna enbärsbränvinet verka mer nedbrytande än annan sprit – möjligen emedan det förtäres utan vatten, liksom vår nubbe

för mat – eller gin – ligger raklång på ryggen med Daily Telegraph öfver bröstet – Den bör värma hans Britiska hjerta, ty den talar i ljugande^{cii} ord om Englands herravälde öfver hafven ovh tvingar nog regering och parlament att anskaffa några få hundra millioner till flottans förstärkning 2)^{ciii} - den måste ju hållas uppe till the three power standard^{x)civ} – kunna mäta sig med tre andra stormakters kombinerade flottor.

Under en stenkänk, en omtyckt plats så att säga ett "private apartment" snarkar en väldig rödhårig karl med en liten spinkig kvinna hopkrupen på ena armen; det är ett Irländskt par som kommit till London för att söka sin lycka och fira sin smekmånad – att döma af den starka arom af the emerald Islands nationaldryck som utgår från deras läger tyckes det som om de för ögonblicket hade det trefligt nog – Det är en underlig Weddingtrip och en underlig brudkammare här i squaren på de kalla stenarna, vid belysning af polisens bullseye^{cv}

---

x) numera two power standard

Emellan ramarna på ett af lejonerna ligger en liten späd varelse, en helt ung flicka, knappt 15 – 16 årig som dock redan nästan upphört att vara kvinna, hvaraf de sista spåren just tyckas försvinna på det af last och nöd härjade lilla magra ansiktet. Den unga kroppens mjuka ställning och ett vekt hjälplöst drag kring den svaga, halvöppna munnen förlänar dock trots allt ett skimmer av barnslig oskuld åt stackaren – en svag aftonrodnad från en sol som gått ned för alltid – och på bröstet af detta lilla kräk, insvept i barnet – moderns schal hvilar ett annat ännu mindre kräk, så litet och förkrymt att en vindil tyckes skulle kunna slunga det till marken om det ej låge i lä af lejonramen.

Under skratt och hojtande gallopera ett par vagnar med fulla gentlemen och ännu fullare eveotter^{cvii} förbi – Den gamla chansonetten lyfter sig ett ögonblick på armbågen, men då hon ser hvad det är sjunker hon tillbaka och lägger åter sin skämttidning Petit Journal pour rire^{cvii}, eller hvad det kan

vara öfver ansiktet, och domnar åter; gubben sitter ännu och stirrar ut i dimman och hans värmeapparat ligger som död.

Fogen sänker sig nu och döljer allt, men ju mer den sjunker dess mer framträder Nelson högt deruppe i månljuset – Måhända är det bäst för honom att han ej ser den jord han blödde för.^{cviii}

Ja de va de de – måtte varit skapt som en guvernant då jag skrefv'et – har emellertid gifvit mig nära 7 sidor i hustaflan. – En sak gläder mig dock då jag nu efter 25 år genomläser rantiraran^{cix}, och det är att jag redan då, således innan min naturliga begåfning fullt utvecklats nere i tropikerna, ljög rätt snällt.

För öfvermenniskorna inom lögnens storvulna värld, religionens, politikens, historiens, sådana som Moses sen^f, Machiavelli, Elisabeth af England, Fredrik den Store, Napoleon, Moses jun^f, kan naturligtvis, lika litet som för andra snillen, föreskrivas lagar, men vi hvardagslögnare böra

taga till regel att ej skryta och ej i allvarliga saker dra sta så skarpt att vi bli beslagna så att säga på bar gerning – Hur långt man vågar gå beror på omständigheterna – Här på vischan kan man, utan egentlig risk, släppa Barrabam^{cx} lös, hvilket bereder en sjelf och ens umgänge rätt mycken oskyldig och för umgänget, instruktiv förströelse. 5)^{cx}

Apropos lögnare – sedan nu den norske Captainen Hagen^{cxii}, som förnekade att han var norsk officer, blifvit lagligen dömd här i Sverige till ett tämligen obetydligt straff för spioneri, har allmänna opinionen i Norget komplett svängt om – Ifrån att ha före domen helt och hållet desavouerades och förlöjligades af sina stolta landsmän är han nu offer för ett skamligt svenskt ”övergreb” – Det fordras rent af att vi för Augustens skull skola omkullkasta den lagligt fällda domen – att detta ej går för sig här i Sverige vet ej det fria forgangsfolket – De tänka väl att allt här liksom i Norge bestämmes af politiska hänsyn.

Norrmännens uppträdande i denna sak påminner om den Finske officeren som ansåg sig ha monopol på att skälla på sina landsmän: "Det går an för mig men ej för andra".

Då jag en gång i England uttalade min lifliga beundran för Skottarna, svarade en fin Engelsman: Ja det är ett präktigt folk – men, men, men, de äro icke riktigt gentlemen – Det samma kan sägas om forgangsfolket.

Bäst hade varit att, som jag nyligen skref, släppa Hr. Captainen och låta honom skumpa hem till sin hjord, efter erläggande af ett par kronors böter, motsvarande den skada han orsakat – Då hade han blifvit löjliggjord efter förtjenst, och det straffet hade nog svidit.

Det var till stor del genom löjets vapen, som Ludvig Philip^{cxiii} drefs från tronen – Le roi poise^{cxiv}.

11November ± 0 Förfärligt rabalder om Hedins tal i Dalasmessen^{cxv} – Det hela rör sig förmodlingen om hvad Engelsmännen med stort overseende kalla "an after dinner speech" – om en brukspatron, en prest och en upptäcktsresande,^{x)} till på köpet festtalare, tillsammans afäta en bergslagsmiddag, som ju äro vidtberömda för sin grundlighet, kan man ge sig faen på att det går hett till under sköldarne, och om den glada trion uppeldad af spiritus och patriotism kommer in i en likaledes eldig och patriotisk officersmess, till på köpet dalkarlar, hvarest högstämnda tal hållas, bör man ej fästa sig så mycket vid innehållet af dessa, bara det låter bra,^{xx)} och jag tycker att regeringen burit sig fjeskigt och dumt åt genom att ställa till bråk^{xxx)}

Man får naturligtvis aldrig fullt klart för sig hvad de dillat om deruppe inter

---

^{xxx)} Då presten Rothlieb i fyllan pratat smörja om Carl XV och dagen derpå ångerköpt bad om ursäkt, svarade Kronkalle: "Hvem fan bryr sig om hvad en full prest säger."

^{xx)} "Det låter bra" sa Agamemnon i Sköna Helena^{cxvi} om de tyska musikanternas fanfarer.

^{x)} upptäcktsresande, som dagligen och stundligen firas och festas, äro sällan fullt nyktra då de äro hemma – likna sjömän i hamn.

poculas^{cxvii}. Om Hedin sade att han hoppades att regementet var redo att följa om det stöttes i trumpeten, det vill säga, redo att försvara fosterlandet, så var det ju bra sagt och lät bra, fast det väl stöter litet på truism det vore ju en grof förolämpning att misstänka att de ej skulle göra sin plikt - Föllo orden deremot sålunda att det skulle följa då han, lille Hedin med Kronfias^{cxviii} bönbok i bakfickan, stötte i trumpeten – och detta torde vara fallet – så var det enbart löjeväckande, såvida det ej tillika innebar ett hot om uppror mot landets lagliga regering; jag har emellertid alltför hög tanke om vår officerskår för att tro att den på nykter kaluf^{cxix} skulle vilja vara med om dylikt – våra tappra knektar inskränka sig nog, som väl är för dem och landet, till att hurra och tömma bottenföckar^{cxx}, men det gör de helt säkert, som karlakarlar.

Hedin är mig antipatisk. Han sjelf lyser igenom allt hvad han säger och skrifver och till vuxna karlar talar han som om de vore skolpojkar – dertill pompös och trappsopare^{cxxi} – Dug-

tig upptäcktsresande, är han dock ej precis himlastormande – åtskilliga andra kurrar^{x)} ha ju före honom genomtraskat det sedan urminnes tider bebodda och på sitt sätt civiliserade Tibet etc. men dessa ha helt beskedligt pallrat sig fram utan pukor och trumpeter och utan kongl. bönbok^{cxix}, hvilken nog mycket bidragit till expeditionens glänsande utgång, om ej i Asiens berg och öknar, så här hemma efter återkomsten 4)^{cxixiii}

Man skall ej endast segra, man skall äfven kunna besjunga sina segrar och härutinnan är Hr. Hedin en riktig öfverdängare.

12 November ± 0 Bland oss Kristna finnes mer än en kryptomohammedan – mer än en schiit.

Sjelfva ordet kärlek innebär att klabbet är en lek – låt samhället med gladt mod betala omkostnaderna för denna samhällsnyttiga lek utan hvilken det skulle gå under.

---

^{x)} Bland annat en hel Engelsk truppafdelning som uppnådde Llassa och, om jag minnes rätt kom in deri under det att Hedin fick dra nefven^{cxixiv}.

Maeterlinck^{cxxv} har skrivit mästertligt om bidrottnings
bröllopsflykt och Säterberg^{cxxvi} har poesirikt sjungit om
blommornas biläger och båda hafva skördat rättvist beröm,
men då Fröding skildrade samma sak bland människorna,
höll han på att få sinkabirum^{cxxvii} – är detta reson? Eller är
det som inom djur och växtverlden prisas som skönt och
poetiskt, snuskigt och brottsligt bland oss människor.^{x)} En
fullt opartisk domare, om en sådan låter tänka sig, till
exempel en Marsit^{cxxviii} skulle kanske tycka att en räflya, en
fåll bänk^{cxxix} och en blomkalk äro lika poetiska och dofta lika
ljufveligt.

Hurudan Georg v. Rosen^{cxxx} är som målare, kan jag ej
bedöma men han har heder af ordet klabb för lamur –
klabb behöfver ej alls tas i någon nedsättande bemärkelse –
mogen Camembert är också ett klabb, hvilket icke hindrar
att den inger en försmak af himmelriket.

---

^{x)} Anatole France säger att den egentliga fördelen
pingvinerna hade af att bli människor och kristna, var att de
derigenom hade stora utsikter att komma till Helvete.^{cxxxi}

13 November ± 0 Ellen Kay^{cxxxii} har nyligen på ett möte
yttrat, att om man skulle vänta med att ge qvinnorna
rösträtt tills de aro mogna därför, skulle man få vänta i ett
par hundra år, - Hör nu goa hon, hvarthän vill hon komma
med detta? Menar hon att de skola få politisk rösträtt för
att någongång i framtiden bli mogna för densamma – det
vore ett nok så riskabelt experiment - Eller är hennes
tankegång den, att som vi redan ha åtskilliga hundra tusen
politiskt omogna manliga valmän, som vi för kort tid sedan
välsignats med, fordrar enkel rättvisa att vi ge dem som
sällskap^{x)} lika många, långt omognare qvinliga. Låt vara att
detta vore rättvisa – jag har förut skrivit i Katjesen om
politisk rättvisa – men sundt förnuft vore det ej – nu – få se
längre fram.

Genom den nyligen i Italien införda allmänna rösträtten^{cxxxiii}
har valmanskåren fått ett tillskott af öfver fyra millioner
analfabeter lazzaroner^{cxxxiv} etc. som nu skola rösta om
statens väl och ve. Som de ej kunna läsa, komma
röstsedlarna att förse med resp. kandidaters porträtt –
tänk hvilket fält för hrr. Agitatorer och "politicians" =
skojare.

I Förenta staterna dirigerar valen till stor del

---

^{x)} Det är ej godt att mannen är allena

af barkeepers och krögare, som stå i de olika partiens sold. The right Honourable Samuel Slumkey blef vald i Eatonsville^{x)} emedan hans agenter försäkrat sig om alla krogarne, så att motståndaren Horatio Fitzkin Esq^{u cxxxv} fick nöja sig med ölstugorna.

Då den qvinliga rösträtten införts, kommer den lätta brigaden, les horizontales^{cxxxvi}, som i storstäder som Paris och London räknas i hundratusental (200 000 i Paris och 300 000 i London om hel och halfyrkes sammanräknas) att utgöra en stor maktfaktor som det gäller för resp. kandidater att söka vinna. Kanske de till och med sätta upp en egen representant, som då får en något egendomlig ställning bland Hrr lagstiftare.

14 November ± 0 Okunnighet om utlandet leder till öfver och underskattande av det egna landet – Det förra felet begås i allmänhet af den konservativa öfverklassen och det sednare af den socialistiska underklassen. Öfverklassens ungdom har, i bästa fall, fått lära känna namnen på oräkneliga floder, berg, öar och städer men någon kännedom om de olika nationernas lif, någon vägledning^{cxxxvii}

---

x) Valet i Eatonsville, Pickwick club. ^{cxxxviii}

1) Den gode Gudens känslor då han från sin kalla himmel skådade ned på Adam och Eva der de i det soliga, af lif och glädje glittrande (går det?) paradiset nyfiket sneglade på kunskapens träd, måtte varit ungefär desamma som då jag i min beqväma böscha ser hur mina små rara oskyldiga möss tassa i månskenet ikring råttfällan – En skilnad förefinnes dock mellan mig och den Gode Guden idet att jag, med svidande hjerta ~~död~~ så fort ske kan, dödar mina offer, under det att den Gode Guden har roligt af sina i evigheters evighet – Tvi faen – På ett eller annat sätt, utan eller med åtlöje måste Kristendomen utrotas, annars drunknar Kristi lära^{x)} i träcken och då kunna vi helsa hem. ^{x)} Barnet kastas ut med det smutsiga badvattnet.

2) ”Englands herravälde öfver hafven,” ”Hafvens Drottning,” Britannia rule the waves” – undras om ej de känslor som dessa stolta ord ingifvit mig, som lider af sjödille till stor del äro orsaken till den beundran jag ända se´n barndomen hyst för England.

- Knappast något som jag last har satt fart i min fantasi som Fenimore Coopers mästerliga beskrifning öfver sjöslaget i "The two admirals"^{cxix} – Då gamla Minervas välkända gallionsbild i sista stund dyker fram i den tjocka krutröken.

Det mest storartade skådespelet jag sett var jubileumsregattan i Engelska kanalen då hela Engelska flottan var förlagd på två ändlösa linier, emellan hvilka Nelsons gamla flagskepp, Victory^{cxl}, långsamt och majestätiskt gled fram.

Ungefär samtidigt som jag smorde ihop min tranterara, (tranteraria heter det visst, det låter roligare) om London nattetid lopp en storartad flottmanöver af stapeln. Flottan indelades i två sqvadroner, hvaraf den större skulle representera den Engelska flottan och den mindre, som stationerades i Irländska hamnar, den Franska.^{x)} Den "Engelska" flottans uppgift var att stänga in, blockera, den be-

^{x)} England och Frankrike bligade den tiden snedt på hvarandra, nu äro de ju kuttrasju

tydligt svagare "Franska", så att den ej skulle kunna komma ut på öppna hafvet och ställa till ofog
– Detta lyckades rätt länge, men en dimmig natt slank den ut och lefde så rackare med Englands sjöstäder och handelsflotta, att det ansågs att England om verkligt krig förelegat skulle tvingats till fred à tout prix^{cxli} – hvilket så skrämde upp parlamentet att det på ett bräde voterade 21 millioner pund = 378 millioner – kronor till flottans förstärkande. Sedermera glunkades det om att hela manövern var en storartad bluff, att den "Engelska" flottan mycket väl kunnat hindra den "Franska" att löpa ut, men att alltsammans arrangerats för att få parlamentet att punga ut.

Somliga påstodo till och med att vännen Thorsten^{cxlii} till den grad pluggat flottan full med kulsprutor och snabbskjutande kanoner att det ej fanns plats för flera, hvarföre en hop nya fartyg ovillkorligen måste byggas, för att han skulle bli i tillfälle att plugga full dem med – bevis på hvilken hög tanke Engelmännerna hade om Thorstens smartness.

3)d. 7 Nov^f – jag skäms som en hund – en ren tillfällighet – att jag råkade ögna igenom Stockholms Tidningens "Hvad fordöm timat"^{cxliii} – påminner mig om att det igår var Gustaf Adolfs dödsdag, en dag som borde firas öfver hela Sverige med en storslagen national fest istället för att halfsofvande gå och suggfota^{cxliv} i lerältan. Hela Gustaf Adolfssagan är Sveriges stoltaste minne och det är vidrigt att bevittna huruledes en hop andligen perversa ynkryggar och viktig – Petrar söka draga ned det. Låt vara att Gustaf Adolfs motiv för kriget äro omtvistade, en storvulen man var han och under hans tid och de närmast följande åren voro svenskarne storvulna. En fransman som besökte Sverige under Carl V tid, sade att han aldrig sett en sådan utsökt samling öfversittare som de svenska männen, adel och krigarne – men "tusan djefla" voro de – och nu drunkna vi i försvarsolust och mjäkighet – tycks dock som om vi ryckt upp oss lite på sista tiden.

Tacka vet jag Schweitzarne – På Wilhelm

Tellsdagen^{cxlv} anser hvarje Schweitzare att det är en helig och kär patriotisk plikt att supa sig bladino till ära för nationalhjälten, som hvarenda skolpojke vet är en myt – men en vacker myt som eldar fosterlandskänslan. Wilhelm Tell och Holger Danske kunna skaka tass.

Under det att Gustaf Adolfs minne rackas ned af våra intelligensflabbar, rehabilitieras Robespierre's.

4) Som en frisinnad man är varg i Veum^{cxlvi} bland so kalladt bättre folk här på vischan har jag skarpt funderat på att, sedan jag nu står mol ensam, så att ingen behöfver blygas för mig, låta frälsa mig – med mina antecedentia^{cxlvii} och förmåga att prata scheiss, bör jag göra karriér – genom att raka af mig muntascherna skulle äfven utseendet passa bra ihop med rolen, isynnerhet som jag blifvit bra nog glämig genom förra vinterns sollösa norr – rum – skåpsupa har jag redan anlag för, så att alla betingelser för framgång förefinnas.

5) "Lögn är människans salt" syriskt ordspråk Vi behöfva vattläggas^{cxlviii} för att bli njutbara, isynnerhet prester och politici.

FOTNOTER.

ⁱ Sid 1. Hela denna sida är ett tillägg som Edvard inte fick plats med på sista sidan i detta häfte, sidan 46.

ⁱⁱ Sid 1. "Ibsen": Henrik Ibsen (1828-1906) den norske dramatikern, hålls som en av de främsta och mest spelade dramatiker i historien; kallas det moderna dramas fader. Så nog är han värd att anstränga sig lite extra för: läs mer om honom på norska: http://no.wikipedia.org/wiki/Henrik_Ibsen

ⁱⁱⁱ Sid 1. "Ibsens Oswald": Oswald är en av huvudpersonerna i Ibsens pjäs "Gengangere" från 1881. Pjäsen var minst sagt kontroversiell, och belyste ämnen som könsjukdomar, incest, dödshjälp, manlighetsideal och fadersrollen, och kvinnans rättigheter. Stora teatrar i Skandinavien (bl a Dramaten i Stockholm och Det Kongelige i Köpenhamn) vägrade att sätta upp den. Dess norska Wikipediasida är stor och intressant. <http://no.wikipedia.org/wiki/Gengangere>
Hela stycket digitaliserad här: http://www.ibsen.uio.no/DRVIT_Ge%7CGeht.xhtml

^{iv} Sid 1. "Jean Gangère i Upsalatragedien med samma namn": "Jean Gangère" var en upsaliensisk studentspex från 1884 av G.A. Ahlström, som parodierade Ibsens "Gengangere".

^v Sid 1. "Åbjörnson": William Åbjörnson (1851 – 1889) Danskfödd skådespelare (främst lustspel) och översättare (främst av

---

Ibsenpjäser). Underhållande om William ur boken "Teateroriginal och typer från skilda scener" (5 sidor från kap. 23) av Adolf Hellander från 1900, digitaliserad här: <http://runeberg.org/teaterorig/0115.html>

^{vi} Sid 1. "den ursk – tna": den urskitna, förstås.

^{vii} Sid 1. Vid skanningen föll den sista raden längst ner bort.

^{viii} Sid 2. "8 oktober ±0" Edwards sista dagboksintägg är daterad 7:e juli 1913 (i föregående häftet, XVII).

^{ix} Sid 3. "En norsk officer har blifvit arresterad som spion": han hetter Einar Sagen. Här följer 3 tidningsartiklar från oktober 1913, digitaliserade av Kungliga Biblioteket och lätt korrlästa av mig.
1) Först ur Dalpilen, 3:e oktober 1913:
Falun Den 3 oktober. Den norske kaptens spioneri. Kaptan Sagen förklarades på tisdag afton häktad för brott mot spionerilagen och införpassades till kronohäktet i Östersund, dit han framkom kl. 10 i tisd. kväll. Han åkte i en vanlig järnvägskupé under bevakning af kronofogde O. Tengwall, som verkställt häktningen. Vid stationen hade ett 100-tal personer samlat sig. Sagen fördes omedelbart i bil till kronohäktet, där rannsaking kommer att äga rum inför Ragunda tingslags häradsrätt. Om den utredning, som föregått kaptan Sagens häktning, ha polismyndigheterna ännu ej velat meddela annat än att det af undersökningen framgått, att kaptan Sagen gjort sig skyldig till brott mot den del af spionerilagen, som handlar om skydd för hemligheter af betydelse för rikets försvar. Enligt hvad kronofogde

---

Tengwall meddelar, kommer han att yrka ansvar på kapten Sagen enligt 8 kap. 20 par. jämfört med 8 kap. 18 par strafflagen. Urtima ting kommer att hållas inom den allra närmaste tiden.

2)Därefter ur Kalmar (föregångare till Kalmar läns tidning, grundad 1827 som Calmare-Bladet) 10:e oktober:

Spionen Sagen rannsakas. Östersund den 9. Första rannsakingen har i dag hållits kl. 11 f.m. med norske kaptenen Sagen, som häktats för spioneri. Åklagaren hade inkallat sex vittnen. Kapten Schrevelius var den som först upptäckte Sagens förehafvande, och kapten Andersson hade följt Sagen till Graninge, hvarifrån Sagen begifvit sig i väg söderut, men senare återkommit. Sagen föreföll vid början af rannsakingen något nervös och orolig. Rannsakingen äger rum in för lykta dörrar och man väntar att den skall dra ut till långt fram på eftermiddagen. **Sagen dömd till tre månaders fängelse. Östersund den 9.** Kapten Sagen har dömts till 8 månaders fängelse för spioneri.

3)Debatt utbryter! (Borgmästaren Lindhagen i följande artikel är förstas socialdemokraten Carl Lindhagen

http://sv.wikipedia.org/wiki/Carl_Lindhagen)

Dagen därpå 11:e oktober 1913 i Kalmar:

Borgmästaren Lindhagen och fallet Sagen. Som telegram i gårdagens tidning meddelade dömdes i torsdags den norske kaptenen Sagen för spioneri till 8 månaders fängelse sedan de som vittnen inkallade generalstabsofficerarna förklarar, att kapten Sagens anteckningar, ehuru fragmentariska, dock af fackmän skulle kunna utarbetas, så att förhållanden, som borde hemlighållas blifvit uppenbara.

Redan omedelbart efter kapten Sagens anhållande var Social-Demokraten på det klara med att det hela var en så stor bagatell att man borde låta »honom löpa.»

Borgmästaren Lindhagen uttalar i ett af Arbetare-Bladets senaste nummer ungefär samma uppfattning.

Här föreligger, förklarar hr Lindhagen, att en norsk officer af ett obehärskat nit i sitt yrke och ledd af ett exalteradt personligt sinnelag tar sig före med en oförståndig envishet att på egen hand följa med och draga lärdomar af svenska fältöfningar. Hela norska pressen och militären desavouera hans företag. Hela Sverige förstår hur det förhåller sig. Krig mellan Sverige och Norge är ju också uteslutet, så mycket kunde väl alla vara eniga om. Vi skola endast ha vänskapliga förbindelser och borde för ändamålet helst ömsesidigt känna hvarandras förhållanden i allt. Sagens små iakttagelser äro ur alla synpunkter oförargliga och betydelselösa.

Man måste dock förvåna sig öfver hr L:s oskultsdeklaration för kapten Sagen innan det var känt hvad som i detalj framkommit vid polisförhöret. Hur kunde hr L. vara vara viss om att Sagens iakttagelser voro så oförargliga och betydelselösa, då polisutredningen har — liksom rannsakingen — hemlighållits? För öfrigt borde hr Lindhagen veta att obehärskat nit och oförståndig envishet kunna antaga sådana former att de absolut ej böra gå straffria.

Trots allt detta, fortsätter hr L., skall nu Sverige med barnets allvar under leken i barnkammaren högtidligt utkräfvast stora straff för detta företag såsom riktat mot Sveriges säkerhet (I) till åtlöje för Sverige, till olust för Norge, till grusad lefnadslycka för officerens hustru och barn, till förintelse för Sagen själf, som varnad af sitt äfventyr kanske kunnat blifva icke blott såsom förr en nitisk utan dessutom också en bättre balanserad officer.

Att Sverige skulle blifvit föremål för åtlöje om man ej — liksom alla andra länder — tillämpat gällande lag i ifrågavarande fall, sedan brottsligheten blifvit styrkt, kan man vara fullkomligt öfvertygad om.

Ty vi ha samma anledning som hvarje annan nation att söka freda oss för obehöriga personers intrång vid våra militära öfningar och förhindra verkställande af anteckningar, hvilka kunna innebära skada för rikets försvar.

Rent af rörande är hr Lindhagens älskvärda omsorg om kapten Sagens familjs grusade lefnadslycka.

Jag kan ej, yttrar hr L., tillräckligt bedöma, om lagens bokstaf här i alla fall måste ha sin gång eller om icke äfven den, lika väl som ibland partiprogrammen, kunde dödas efter verklighetens kraf.

Det är beklagligt att Stockholms stads borgmästare skall behöfva befinna sig i ovisshet om huruvida lagens bokstaf skall tillämpas eller ej. Om med andra ord den i vissa fall icke kan suspenderas. Och vi få för vår del bekänna att vi icke kunna uppskatta den geniala sammanställningen mellan lagens tillämpning och ett partiprograms efterföljande.

Det har talats och skrivits så mycket — och detta med all rätt — om likställighet inför lagen, och särskildt har detta kraf framhållits af vänstern.

Hvarför skulle icke en så god och rättvis regel tillämpas äfven när det gäller en norsk officer, hvilken öfverträdt vår svenska lag?

^x Sid 2. "cert": SAOB: def 1 sjöterm, slag, typ av tex fartyg (i sht i mellersta o. norra Sv.) def 2: oeg.: slag, art; ofta med nedsättande bibetydelse (jfr eng. "certain").

^{xi} Sid 2 texten på Edwards fotnot 6) finns överst på sid. 1.

^{xii} Sid 3. "promulgerade": juridisk term, av "promulgera" att utfärda och kungöra ny lagstiftning

---

^{xiii} Sid 3. "spionerilagen": ny lagstiftning den 9:e maj 1913. Ur Nordisk familjebok 1917: <http://runeberg.org/nfcf/0410.html> (spalten till höger)

^{xiv} Sid 3. "sluringen": SAOB beskriver den mångsidiga definitionen: *(avredd) enklare soppa lagad väsentligen av spad på (salt) kött l. fläsk o. korngryn samt grönsaker; i synnerhet om sådan soppa för utspisning av beväringar o. fängelsekunder och oeg. l. bildl., dels om starkt förorenat vatten, dels: struntprat, smörja, "skit".*

^{xv} Sid 3. "Det gör mig rent af "vont" om honom" Denna vits förstår vi inte fullt ut...

^{xvi} Sid 4. "Kuprin": Aleksandr Ivanovitj Kuprin (1870 – 1938) rysk författare, pilot, upptäcksresande och äventyrare. Han beundrades av Tjeckov, Gorkij och Tolstoj (som utropade honom till Tjeckovs efterträdare) http://en.wikipedia.org/wiki/Aleksandr_Kuprin Boken Edvard syftar på är Kuprins mest kända bok, "Duellen" (ryska Поединок; *Poedinok*) från 1905 som kan läsas i länken nedan i engelsk översättning (den finns i en svensk översättning utgiven 1909 på Hiertas förlag och är tillgänglig på några bibliotek, och fjärrlåna går ju alltid!) <http://archive.org/stream/cu31924026713283#page/n5/mode/2up>

xvii Sid 4. "revy för sin pluton": revy (SAOB) här: "fullt br., i fackspr. (numera dock icke om sv. förh.) mil. inspektion l. granskning l. mönstring av (större) truppförband l. flottavdelning o.d. (som uppställts l. formerats på visst sätt), ofta förbunden med defilering l. paradering av truppförbandet osv."

xviii Sid 4. "Zaren": tysk (och ibland äldre svensk) stavning av "tzar"

xix Sid 4. "monarch of all the surveys" (följande fotnot skrevs först till häfte Memorial 30a sid 3 fotnot xiii) från en dikt av William Cowper (1731 – 1800, brittisk poet): "The Solitude of Alexander Selkirk" som handlar om den skeppsbrutne skotske sjömannen Selkirks (1676 – 1721) känslor då han i fyra år bodde ensam på en obebodd ö (Más a Tierra i ögruppen Juan Fernandez Islands utanför Chiles kust) Selkirk blev delvis förebilden för Daniel Defoes "Robinson Crusoe" från 1719. Versen där detta ingår: (med ett översättningsförsök av mig)

*I am monarch of all I survey, / Jag är kung över allt jag ser
My right there is none to dispute; / min rätt där kan inte bestridas
From the centre all round to the sea, / från dess mitt ända ut till havet
I am lord of the fowl and the brute. / är jag herre över fåglarna och djuren.*

Hela dikten hittas här:

http://en.wikisource.org/wiki/The_Solitude_of_Alexander_Selkirk

Selkirks spännande historia:

http://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Selkirk

xx Sid 5. "tjinona": äldre slang för kvinna, flicka. Artikel från Språktidningen från september 2011 där tjinona omnämns (ordet

saknas i SAOB och Rietz dialektlexikon)

<http://spraktidningen.se/artiklar/2011/08/slumrande-slang-kan-spira-pa-nytt>

xxi Sid 5. "Den som uppfunnit en ny maträtt har gjort mera för menskligheten än den som upptäckt en ny stjärna" (från franskan "*La découverte d'un mets nouveau fait plus pour le bonheur du genre humain que la découverte d'une étoile*": Ordspråket myntades av Jean Anthelme Brillat-Savarin (1755 – 1826) fransk jurist, politiker och gastronom. Han har skrivit en del juridiska och nationalekonomiska skrifter, men är mest känd för sin klassiska "kokbok": "*Physiologie du goût*" (*Smakens fysiologi*) 1825, en samling kåserier om mat och dryck. http://sv.wikipedia.org/wiki/Jean_Anthelme_Brillat-Savarin Här är den digitaliserade versionen av den engelska översättningen (*The Physiology of Taste* – den kan laddas ner eller läses direkt genom att skrolla ner och klicka på "table of contents") Det finns också flera svenska översättningar att hittas på biblioteket.

<http://ebooks.adelaide.edu.au/b/brillat/savarin/b85p/index.html>

xxii Sid 5: "skilling" och "öre": Varför blandar Edvard ihop skilling (som förvann 1855) och ören? Jag mejlade numismatiska föreningen och fick snabbt svar! Tack!

monica@numismatik.se 23 mars

Hej Ann!

Visst var skillingen borta (sedan 1855) men inte i folkmun. En tolvskilling var ett kvarvarande begrepp sedan tolv skilling riksgälds dagar. År 1855 blev nämligen motsvarande värde 25 öre riksmünt och det nya myntet kom att ärva benämningen. Det stämmer ju också med uträkningen 25 öre + 10 öre smör = 35 öre. Intressant att höra att begreppet fortfarande levde 1913.

Vänligen, Monica Golabiewski Lannby

xxiii Sid 6: "marmit": marmite: ett klabbigt, mörkbrunt smörgåspålägg som är mycket salt och tillverkas av biprodukter (jästextrakt) från öltillverkning. Pålägget skapades 1902 i England, där det är ett av de mest populära påläggen. (källa Wiki)

xxiv Sid 7. "punsglasen": drycken är ju punsch, förstås, men Edvard envisas alltid att skriva puns.

xxv Sid 7. "raffla i slaskröret": raffla (SAOB) "def. 5) (i sht vard.) i oeg. anv. av 1, om mat l. dryck o.d.: vid förtäring värka starkt retande l. kittlande l. stickande i halsen l. magen o. d., riva (i halsen osv.)" och slaskröret är förstås halsen.

xxvi Sid 7. "pjoltrar": troligen av "pjolta" (SAOB) " [sv. dial. pjolta, tala oförståndigt; avledn. av sv. dial. pjåla, pjunka m. m. pjolla, prata strunt (möjl. av ljudhärmande urspr.)"

xxvii Sid 7. "kalormanicker" kalorier; tydligen ett ovant begrepp för Edvard – definierades 1824 av Nicholas Clément (fransk fysiker 1779 – 1842) som en enhet för värme (den värme som krävdes för att höja temperaturen av ett kilo vatten från 0 till 1⁰C); därefter använde W.O. Atwater ("näringslärans fader" amerikansk kemist 1844 – 1907) den som en energienhet ("potentiell energi") och populariserade det i mat- och näringstabeller i slutet av 1880-talet. För kalorinördar: historien om kaloriens uppgång och fall:
<http://www.gustrength.com/nutrition:calorie-confusion>

xxviii Sid 9. "Kola": Kolahalvön, nordvästra Ryssland, där Edvard uppehöll sig ett tag.

xxix Sid 9. "ankarstock ad libitum":
ankarstock: (SAOB) def.5) [*sannol. i Norden utvecklad o. trol. urspr. Skämksam, jfr d. skoftebröd eller ankerstokke (som de kaldis i Norge) t. ankerstöcke, grobes, dänisches brot (GUTZEIT)] bröd af syrad deg med aflångt fyrkantig form (i sht om sådant, som har en viss reglementerad vikt samt användes till utspisning af trupper o. sjöfolk; jfr PUMPERNICKEL).
ad libitum: latin, "allt efter behag" (förkortas ofta "ad lib")*

xxx Sid 9. "vägglusblinii": ryska plättor, bakade med bovetemjöl och äts förstås helst med kaviar, hakad lök, syrad grädde ("smetana") och inte vägglus...

xxxi Sid 10. "benickemask": binnikemask, nog om den.

xxxii Sid 10. "besök i Stockholm": juni 1909.

xxxiii Sid 10. "Kiewska ritualmordsprocessen": fotnot jag skrivit tidigare från Dagbok XIX sid 4 fotnot v:
"i Kiev under ritualmordsprocessen derstedes"
http://en.wikipedia.org/wiki/Menahem_Mendel_Beilis
En ukrainsk jude, Menahem Mendel Beilis, anklagades i en ökad rättegång för ritualmord i Kiev 1913 (då en del av ryska imperiet) Han frikändes till slut efter den internationellt mycket uppmärksammade

tigh möghelighen, vmdragh (i st. f. vndragh) mich thenne drycken.
Mark. 14: 36 (NT 1526).

xliii Sid 13. "Podsnappery": Ordet "podsnappery" kommer från Dickensromanen "Our Mutual Friend" och Mr. Podsnap med familj. I de första korekturläsningarna har vi läst lite fel och skrivit: "podsnopery" vilket är väldigt roligt.

xliv Sid 14. "Hennes Nåder" snygg pluralform, Edvard!

xlv Sid 14. "kommerseråd" svensk titel sedan 1600-talet för höga tjänstemän inom Kommerskollegium (i Finland en hederstitel för förtjänta personer inom näringslivet)

xlvi Sid 14. "rökgubbar och rökkort": Ur Nordisk familjebok 1916:
*"Rökningsmedel, en samfälld benämning på de medel eller blandningar af ämnen, som användas till frambringande af rök eller ångor, afsedda att förbättra luften i sjukrum och att döda smittämnen. Sådana medel finnas af många slag. Så hade Sv. farmakopén förr upptagit species pro vaporibus chlori, bestående af brunsten (mangansuperoxid) och rå klorvätesyra (saltsyra), hvilka vid användandet blandades (1: 3) i lämpligt kärl och hvarigenom en rök eller ångor af klor frigjordes, hvilka angrepp smittämnen, som förekommo i rummet (se Klorrökning). För liknande ändamål hade man den numera likaledes bortlagda "röksatsen för sura ångor", af svafvelsyra och blysocker, som utvecklade skarpa ångor af ättiksyra. Många slags "rökkryddor", "rökpulver", "**rökkort**", "**rökqubbar**" finnas i handeln, till användning i boningsrum, där dessa medel dock vanligen mera för luktsinnet dölja än verkligen rena en dålig luft. Så kallad "röksprit" förekommer äfven af olika beredning, hvilken slås på en glödgad eldskjffel e. d. och sålunda sprider en mer eller mindre angenäm lukt. I dylika rökningsmedel ingå vanligen välluktande hartser, t.ex. styrax, bensoe, olibanum m.fl."*

xlvii Sid 14. "parfymfabrikanten Pauli": F. Pauli var ett parfymeri från senare delen av 1700-talet som först låg i Jönköping men flyttade senare till Stockholm; och tillverkade hårvatten, parfym m.m. Ur "Stockholmskällan":

Mellan 1867 och 1936 låg en parfymfabrik på Fleminggatan i höjd med Celsiusgatan, nämligen Parfymeri F. Pauli. Adolf Stensjö berättar i boken Kungsholmen vid sekelskiftet:

"Det doftade alltid underbart av parfym där i trakterna, varom många har erinrat mig. Jag minns dessutom, att hemma hos mig och hos mina närmaste vänner bland skolkamraterna kändes samma odör fast ännu mer förtätad. Saken var nämligen den, att min mor hade en liten livsmedelsaffär, och där handlade en del av Paulis personal. Jag vet inte hur det kom sig, men de togo emot en del av sin lön i varor, och följden blev den att min mor fick göra likadant med en del av sina fordringar. Ehuru åtskilligt strävharig kunde jag inte själv förbruka all den kosmetik och allt det hårvatten, som stod mig till buds, varför jag var i tillfälle att rundhänt dela med mig."

xlviii Sid 14. "Judie" Jag förmodar att detta är namnet på en då populär fransk sångerska, men Google hittar henne inte.

xlix Sid 14. "Bouffes Parisiens": "Théâtre des Bouffes-Parisien": en teater i Paris grundad 1855 av kompositörern Jacques Offenbach för att sätta upp opéra bouffe/operetter (och där man fortfarande har öppet: för komedier, operetter och andra musikföreställningar)

^l Sid 14. "Zola": Émile Zola (1840 – 1902) fransk författare, dramatiker, journalist (se Dreyfusprocessen ovan) skrev 1885 en av mina favoritböcker "Germinal" (den stora gruvstrejken)
http://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%89mile_Zola
XX

- li Sid 15. "pompier": brandman, brandvakt.
- lii Sid 15. "påttåfö": pot au feu, den klassiska franska köttgrytan.
- liii Sid 15. "lögnaktiga" – jag tror det står ngt annat, ologiskt. XXX
- liv Sid 16. V'la (=voila) l'amant de la Blan-Chisseuse": "titta – tvätterskans älskare!" Jag tror pojken syftar på den sensuella tvätterskan i oljemålningen från 1761 "La Blanchisseuse" målad av fransmannen Jean-Baptiste Greuze (1725 – 1805) Varsågod: här en bild på målningen och en-minutsföredrag från museet där den hänger, J. Paul Getty museet i Los Angeles.
<http://www.youtube.com/watch?v=U7Q2oYTF65E>
- lvi Sid 16. "höhere": (ty.)högre
- lvii Sid 17. Drillman? Trillman?
XX
- lviii Sid 17. "pensum": (SAOB) "bestämt (mått av) arbete (som förelägges ngn eller är ngn förelagt); särsk. om bestämt (mått av) lärostoff som inläses"
- lix Sid 17. "doyenne": den äldsta, mest erfarna, eller i övrigt mest respekterade kvinnan i en grupp

- lix Sid 17. "Mrs Whatsername" (= whats her name/vad hon nu heter) kan tänkas vara Emmeline Pankhurst. (1858 – 1928)
http://en.wikipedia.org/wiki/Emmeline_Pankhurst
- lx Sid 117- "stuk": hög hatt: (SAOB) **STUK** *stw⁴k, sbst.², r. l. m. best. - en; pl. -ar; l. STUKIS stw⁴kis, r. l. m.; best -en. (stuk 1891 osv. stukis 1891 osv.) [av sv. slang stuk, stukis, äv. stuka, av sv. dial. stuk resp. stuka, stuka, rund sädesskyl (se STUKA, sbst.¹)] (vard.) hög hatt, cylinderhatt, stormhatt. "I fjol gick den i femte klassen, i år är han klädd i käpp, stukis och cigarr." SvTidskr. 1893*
- lxi Sid 17. Ida Bäckman (1867 – 1950) svensk lärare, journalist och författare. Hon var korrespondent för flera tidningar och gjorde reportageresor till bl a Ryssland, Sydamerika och Sydafrika. Boken om Fröding som hon skrev heter "Gustaf Fröding" ("skildrad av Ida Bäckman") och utkom 1913. Hon var vän med Fröding och ville gifta sig med honom: citat Från Wikipedia: "Hon utsattes för en hatkampanj när hennes bok om Fröding kom ut, och det påstods att hon aldrig ens träffat honom. Hon har dock fått upprättelse på senare år."
Ur en artikel i DN om en annan av idas vänner, Selma Lagerlöf, av Ebba Witt-Brattström från 2009: "1913 hade väninnan Ida Bäckman skandaliserats för sin intima bok av Gustaf Frödings sista år. Den sågs som en degradering av skalden som fått en begravning med fackeltåg, fanborg och Akademietalet. I Heidenstams gravdikt steg Fröding "kungarak till skuggors skara", att jämföra med Bäckmans

bok där han dyngrak kröp omkring i sin dårkista." artikeln:
<http://www.dn.se/kultur-noje/essa/med-de-ratta-matten>

lxii Sid 17 "Yaya" – Idas signatur

lxiii Sid 17. Revslerna??? oläsligt.

lxiv Sid 17 "Doktor Kleen": Edvards återkommande favorit: Emil Kleen (1847 – 1923), svensk läkare och författare. Men vad det kan vara för uttalande Doktorn fällt om kvinnosakskvinnor vet jag inte.

lxv Sid 17. Edvards fotnot x) fortsätter längst ner på sidan 18.

lxvi Sid 18. "Fransyska": jag kan tyvärr inte identifiera henne.

lxvii Sid 18. George Sand (1804-1876) pseudonym för Amantine Lucille Dupin, radikal fransk författarinna. En litterär kändis då, både för sitt skrivande och för sitt frigjorda sätt att leva (med en rad kärleksförbindelser, bl a med kompositören och pianisten Frédéric Chopin) http://sv.wikipedia.org/wiki/George_Sand

lxviii Sid 18. Alfred de Musset (1810 – 1857) fransk författare och ledamot av Franska akademien, som mycket riktigt hade en celeber kärleksaffär med George Sand mellan 1833-1845, som påverkade en rad av hans verk. http://en.wikipedia.org/wiki/Alfred_de_Musset Musikaliskt mellanspel!:

2007 spelade Celine Dion in sången "Lettre de George Sand à Alfred de Musset" Denna länk går till en sida som har texten, både på originalets franska och översatt till engelska, och den fina sången kan också lyssnas på i youtubelänken som finns där.

<http://lyricstranslate.com/en/lettre-de-george-sand-alfred-de-musset-george-sands-letter-alfred-de-musset.html>

Deras kärleksaffär finns även filmatiserad 1999: "Les enfants du Siècle" (eng. "The Children of the Century")

lxix Sid 18. "the two literary ladies i Martin Chuzzlewit": Dickens roman som utkom som följetong 1843-1844. Damerna förekommer i Chuzzlewit kapitel 32: *"Two literary ladies present their compliments to the mother of the modern Gracchi, and claim her kind introduction, as their talented countrywoman, to the honourable (and distinguished) Elijah Pogram, whom the two L. L.'s have often contemplated in the speaking marble of the soul-subduing Chiggle. On a verbal intimation from the mother of the M. G., that she will comply with the request of the two L. L.'s, they will have the immediate pleasure of joining the galaxy assembled to do honour to the patriotic conduct of a Pogram. It may be another bond of union between the two L. L.'s and the mother of the M. G. to observe, that the two L. L.'s are Transcendental."*

Mrs Hominy promptly rose, and proceeded to the door, whence she returned, after a minute's interval, with the two L. L.'s, whom she led, through the lane in the crowd, with all that stateliness of deportment which was so remarkably her own, up to the great Elijah Pogram. It was (as the shrill boy cried out in an ecstasy) quite the Last Scene from Coriolanus. One of the L. L.'s wore a brown wig of uncommon size. Sticking on the forehead of the other, by invisible means, was a massive cameo, in size and shape like the raspberry tart which is ordinarily sold for a penny, representing on its front the Capitol at Washington.

'Miss Toppit, and Miss Codger!' said Mrs Hominy.

'Codger's the lady so often mentioned in the English newspapers I should think, sir,' whispered Mark. 'The oldest inhabitant as never remembers anything.'

'To be presented to a Pogram,' said Miss Codger, 'by a Hominy, indeed, a thrilling

moment is it in its impressiveness on what we call our feelings. But why we call them so, or why impressed they are, or if impressed they are at all, or if at all we are, or if there really is, oh gasping one! a Pogram or a Hominy, or any active principle to which we give those titles, is a topic, Spirit searching, light abandoned, much too vast to enter on, at this unlooked-for crisis.'

'Mind and matter,' said the lady in the wig, 'glide swift into the vortex of immensity. Howls the sublime, and softly sleeps the calm Ideal, in the whispering chambers of Imagination. To hear it, sweet it is. But then, outlaughs the stern philosopher, and saith to the Grotesque, "What ho! arrest for me that Agency. Go, bring it here!" And so the vision fadeth.'

lxx Sid 18. Lindhagen Ida Bäckman?? Vet ej. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

lxxi Sid 19 "älkov"??? XXX

lxxii Sid 19. "roué" ordets spännande kulturhistoria
[http://en.wikipedia.org/wiki/Rake_\(character\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Rake_(character))
 XXX

lxxiii Sid 19. "kronvrak": ej vapenför, frikallad, malaj ("vrakad av Kronan") oduglig, en nedsättande term.

lxxiv Sid 19. Oscar Wilde (1854 – 1900) irländsk författare, samhällssatiriker, en av Londons populäraste dramatiker.
http://en.wikipedia.org/wiki/Oscar_Wilde Dömdes 1885 till 2 års straffarbete för "onaturlig otukt" ("gross indecency"). Efter fängelsestraffet lämnade han England och dog i Frankrike. På hans gravsten finns hans egen text inristad:

*And alien tears will fill for him
 Pity's long-broken urn,
 For his mourners will be outcast men,
 And outcasts always mourn.*

En av mina favoritförfattare, /("The Canterville Ghost"! "The Picture of Dorian Gray"!) (på Gutenberg kan man ladda ner massor av hans verk: <http://www.gutenberg.org/browse/authors/w#a111>)

lxxv Sid 20. "tautologi" (av grekiska to auto legein : "att säga det samma") omsägning av samma sak: "tårta på tårta"

lxxvi Sid 21. "nya Kungsgatan": Kungsgatan byggdes för att leda trafiken rakt igenom istället för över Brunkebergsåsen, och invigdes 24 november 1911 efter sex års gravande och sprängande.
http://sv.wikipedia.org/wiki/Kungsgatan,_Stockholm

lxxvii Sid 21. "Brunkebergstunneln": tunnel för gående och cyklande genom Brunkebergsåsen, som invigdes 1886. Byggd av samma arkitekt, Knut Lindmark (1838 – 1892, svensk ingenjör) som Katarinahissen.

lxxviii Sid 21. Katarinahissen: en numera nedlagd (2010) offentlig personhiss vid Slussen i Stockholm, som förbinder Katarinavägen med Mosebacke Torg. Den invigdes 1883, och kostade 5 öre för uppfärd och 3 öre för nedfärd. Hissen användes tidigt som reklampelare, och 1909 sattes Stomatolskylten, Sveriges första rörliga ljusskylt, upp på hissen (numera finns skylten på en närliggande byggnad.)
<http://sv.wikipedia.org/wiki/Stomatolskylten>

lxxix Sid 21. Albert Thorvald Frydensberg (1853 . son till Phillip Emanuel Frydensberg tapetfabrikant född 1819, mor Nanny Natalie Brion född 1819. Ändre bror Axel Christian född 1851, lillasyster Edle Kama Eleonore född 1856 – 1922 <http://www.kvinfo.dk/side/597/bio/220/origin/170/> gift Bransholm, flickhemsföreståndare anklagad för misshandel 1907 gift med Dagmar (fyra barn Olga Angelica 1885 (i Helsingör köbst fredriksborg) Norma Carmelita 1887, Zenia Nelly Kama 1888 , ”nyfödt dreng” 1890, inget namn
XX

lxxx Sid 21 LillaSigne (och Orla längre fram.) Vem? Kan inte vara Siogne Hebbe, hon dog först senare.

Internet död
XX

lxxxi Sid 23. ”Jesuiten Herman Muckelman”: har inte kunnat hitta uppgifter om denna person.

lxxxii Sid 23. ”Fritzes” = Fritzes bokförlag och bokhandel <http://sv.wikipedia.org/wiki/Fritzes> , grundad 1837. 1907 ”Fritzes kungliga Hofbokhandel” 1973 blev företaget en del av förlaget Liber <http://sv.wikipedia.org/wiki/Liber> , som då ägdes av staten, och efter flera turer ingår den sedan 1993 i Wolters Kluwer http://sv.wikipedia.org/wiki/Wolters_Kluwer förlagsgrupp

Bridgepoint????2007 <http://www.bridgepoint.eu/>
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

lxxxiii Sid 23. ”de töra helt säkert”: form av ”torde” = böra, borde

lxxxiv Sid 23. Pembers bok – fotnot i en tidigare dagbok
???????XXXXXX

lxxxv Sid 23. Angående fossiler: vill passa på här att rekommendera en alldeles underbar bok om den brittiska kvinnliga fossilsamlaren Mary Anning från Lyme Regis i Dorset (1799-1847): Tracy Chevaliers ”Remarkable Creatures” från 2009 (sv. ”Okända väsen”) http://en.wikipedia.org/wiki/Mary_Anning

lxxxvi Idisslande hare – det har jag fotnotat om. XXXXXXXXXXXXXXX

lxxxvii Sid 24. Jernvegen. Finns också i ett äldre häfte ?????????

lxxxviii Sid 24 mahatmor XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

lxxxix Sid 24. ”dylig trass”: lera, murbruk

xc Sid 24 ”storgubbe inom Engelska kyrkan” se om du kan identifiera
XX

xci Sid 25. ”prästgäll: (SAOB) fornsvenska *giæld*, inkomster av prästerlig befattning, pastorat

---

xcii Sid 25. "preadamistiska Englarne" vilka är de preadamistiska englarne? XXX

xciii Sid 25. "nykterdansare": (SAOB) (vard., numera mindre br.) oeg.: förklenande, om (hel)nykterist

xciv Sid 25. "Ephraims broder" var Manasseh som trots att han vara storebror nedklassades till lillebror av pappa Josef http://en.wikipedia.org/wiki/Tribe_of_Ephraim XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

xcv Sid 25. "Lord George Gordon": (1751-1793) excentrisk brittisk politiker, fängslades i Tower of London för högförräderi efter att ha organiserat en jättedemonstration (i protest emot lagar som gett katolikerna större frihet och rättigheter) med 50 000 deltagare som slutade i upplopp varvid 450 människor dödades eller skadades. http://en.wikipedia.org/wiki/Lord_George_Gordon

xcvi Sid 25. "helledudane" eller som vi sa hemma "allegosingen" (eg. hallegosingen) Alldeles för gosiga ord för att finnas i någon ordlista, tydligen.

xcvii Sid 25. "Fru Lizzy L. i Sheffield" Går hon att hitta ?????????????????

xcviii Sid 26. Edwards text till sin fotnot 3) finns på sid 45.

---

xcix Sid 26. "min gamla artikel London Nattetid" artikeln fortsätter till mitten av sidan 33.

c Sid 29. "frock coat": en viktoriansk/edwardiansk knälång mansrock med vid nedre del. http://en.wikipedia.org/wiki/Frock_coat

ci Sid 30. "Villier Street" en gata med rik historia i centrala London, byggd på 1670-talet som förbinder The Strand med The Embankment. http://en.wikipedia.org/wiki/Villiers_Street

cii Sid 31. "ljungande": av "ljunga" (SAOB) blixtra, åska; även: "i fråga om tal o.d. tala med dundrande stämman; föra ett kraftigt o. hotfullt språk (mot ngn l. ngt), predika våldsamt, dundra; om rop o. d. äv.: ljuda starkt"

ciiii Sid 31. Texten till Edwards fotnot 2) finns en bit ner på sidan 42.

civ Sid 31. "Three Power Standard/Two Power Standard":
citat ur Wikipedias oändliga artikel om The Royal Navy:
"The Naval Defence Act 1889 was an Act of the Parliament of the United Kingdom, instituted on May 31, 1889 to increase the United Kingdom's naval strength and formally adopt the country's "two-power standard." The standard called for the Royal Navy to be as strong as the next two navies (at that point, France and Russia) by maintaining a number of battleships at least equal to the combined strength of the next two largest navies in the world."

Ur *New York Times*, 22 mars 1905 (korrekturläst av mig efter scannad artikel)

British Naval Increase

Selborne Says a Three-Power Standard May Have to be Maintained London, March 21.

In the House of Lords this evening the naval expenditure was lengthily discussed on the call of the Liberal leader, Earl Spencer, for papers regarding the naval programme. He said he did not desire to condemn the Government, but he wanted an explanation of the plans involving the withdrawal of such a large number of vessels from the list of ships which could be commissioned for active service and the reasons for the increased expenditure.

Viscount Goschen justified the vast increase in the last fifteen years. He said the two-power standard was no longer applicable. He did not think there was any harm in discussing these questions....."

".....Continuing, Lord Goschen said when any power with twelve battleships was ready within 100 miles of the English coasts that was the power which must be considered side by side with preparations to meet any two powers with which Great Britain might have to deal.

The First Lord of the Admiralty, the Earl of Selborne, said the increased expenditure was due to the fact that the whole naval aspect of the world, East and West, had changed. Within the past thirteen years new navies had sprung up. Russia recently had suffered great losses, but the fleet of Japan had come into existence; America and Germany had evolved navies of equal strength and efficiency, while the great French Navy had maintained its efficiency.

Great Britain, said Lord Selborne, was not forcing the pace in shipbuilding, but was merely taking into account what other nations were doing, and a two and possibly three power standard must be maintained. The British Navy stood between British manhood and conscription. The Navy supported Great Britain's fiscal policy. At Lord Selborne's request Lord Spencer withdrew his motion for papers."

^{CV} Sid 31. "polisens bullseye": "Bull's Eye lantern" en lykta som bars av poliser då-för-tiden.

<http://www.victorianforts.co.uk/lamps/bullseye.pdf> (skrolla ner ett snäpp för bilder)

^{cvi} Sid 32. "eveotter": hittar inte detta ord för "glada damer" vare sig i gamla engelska slanglexikon eller i svenska - ett Edvardpåhitt måhända?

^{cvi} Sid 32. "Petit journal pour rire" (sv. ung. "Lilla tidningen för skratt"): En av den tidens populäraste tidskrifter i Paris; utgavs (från början av Charles Philipon) från 1866 och i drygt ett halvsekel framåt. Lite bilder:
http://blogs.princeton.edu/graphicarts/2011/11/torhe_newspaper_f_laughter.html

^{cvi} Sid 33. Slut på "London nattetid".

^{cix} "rantiraran": av rantirara (SAOB) "om en följd av ord: tirad, ramsa o.d."

^{cx} Sid 34. "Barribam" = Barabbas: kommer bl a från Bachs Mattheusp passionen. (1727) citat ur Wikipedia: "Pilate interrogates Jesus (#43), is impressed and is inclined to release him, as it was customary to release one prisoner for the holiday, supported in this by his wife. But the crowd, given the choice to have Jesus released or Barabbas, a thief, insurrectionist and murderer, asks with one voice "Barrabam!". They vote to crucify Jesus, Pilate gives in, washing his hands claiming his innocence, and delivers Jesus to torture and crucifixion."
XXXXXXXXXXXX musik kanske? Telemann oxå?

- cxix Sid 34. Texten till Edwards fotnot 5) finns sist på sidan 46.
- cxii Sid 34. Se sid 3, fotnot ix. Kaptenen hette Sagen, och dömdes till tre månaders fängelse.
- cxiii Sid 35. "Ludvig Philip": Louis Phillipe I, (Louis Phillipe d'Orléans 1773-1859) Frankrikes sista kung. Regerade kung mellan 1830 -1848, då han tvingades abdikera och levde sedan i exil i England till sin död. http://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Philippe_I
- cxiv Sid 35. "Le roi poire: den kända karikatyren från 1831: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Caricature_Charles_Philipon_pear.jpg
- cxv Sid 36. "Hedins tal i dalmasmessen": Sven Hedins tal på Dalregementets officersmäss i Falun 9 september 1913, där han skulle ha uppmanat till revolt mot Sveriges regering, och kalabaliken i pressen därefter: "Faluaffären kallad". Spännande: missa inte Wikipedialänken: <http://sv.wikipedia.org/wiki/Faluaff%C3%A4ren>
- cxvi Sid 36. "Sköna Helena" – dags för ett musikaliskt mellanspel! Så till en omarbetning av overtyren från Offenbachs operett "La Belle Hélène" (premiär 1864), där musikerna ju mycket riktigt låter bra: ur Disneys tecknade film "Törnrosa" från 1959 <https://www.youtube.com/watch?v=0VcTCaDGqeM>
XX

- cxvii Sid 37. "inter poculas": eg. inter pocula, latin: "bland bägarna/glasen" över ett glass, medan man dricker. Kläckt av den romerske satirikern A. Persius Flaccus (34-62 e.kr.)
- cxviii Sid 37. "Kronfia": Lär vara Sveriges drottning 1913, Sophia, (som dog i december det året) Oscar den II:s gemål. Jämför Edwards (ök)namn på Karl XV:e: "Kronkalle" Men om hon hade en bönbok förtäljer inte historien. http://sv.wikipedia.org/wiki/Sofia_av_Nassau
- cxix Sid 37. "nykter kaluf": kaluv (SAOB) definition 3 (vard.) bildl., i uttr. på nykter kaluv, i nyktert tillstånd; äv. bildl.
- cxx Sid 37. "bottenföckar": av bottenföck (SAOB) "i fråga om drickande av en jämförelsevis stor kvantitet (spirituosa) i ett drag; bottenföck" och "(hvard. o. Skämts., i sht i studentkretsar) bottenbägare."
- cxxi Sid 37. "trappsopare": SAOB i högform: "(förr) person som hade till yrke eller åliggande att sopa trappor;) bildl., om ngn som ställer sig in hos överhet o. d., lismare, smickrare; jfr trappdragare . Phy tiq tu werldzling, tu trappsopare . . och tu afquadyrckare. SWEDBERG Schibb . 459 (1716).
- cxxii Sid 38. "kongl. Bönbok": där har vi den igen!!!
XX
- cxxiii Sid 38. Texten till Edwards fotnot 4) finns mitt på sidan 46.

^{cxxiv} Sid 38. "dra nefven": ta till nävarna, slåss, jfr "dra pistol". ELLER! "dra nefven" på ett mer privat sätt, här i så fall i frustration av att engelsmännen hann före. Se citat från Nationalencyklopedien: "Det kan tyckas långsökt, men Johansson är inte ensam om att likna erövrade kolonier vid jungfruligt land. Att det var ett språkbruk som faktiskt användes visar ett utdrag ur ett brev som den brittiske vicekungen i Indien, Lord Curzon, skickade till Sven Hedin. Bakgrunden är att brittiska styrkor nyligen hunnit före Hedin till Tibets huvudstad Lhasa. Hedins mål hade annars varit att ta sig in i staden som den förste europén i modern tid. Lord Curzon skriver därför till Hedin att han skäms för att ha "tagit jungfrudomen på den brud du åtrått"."

^{cxxv} Sid 39. "Maeterlinck": (Maurice Maeterlinck (1862 – 1949) belgisk författare och nobelpristagare 1911. Boken där han skriver om bidrottningen är *La vie des abeilles* (1901; Biets liv/Bikupan på sv. 1902) Denna märkliga bok finns digitaliserad på engelska här: (Epub versionen rekommenderas) <http://www.gutenberg.org/ebooks/4511>

^{cxxvi} Sid. 39. Säterberg: Herman Säterberg (1812-1897) svenska läkare (sjukgymnast och ortoped) och lyriker (särskilt naturlyriker) Det han skrivit om "blommornas biläger" finns förmodligen i "Blommorna vid vägen" från 1841. (Jag har inte tillgång till något exemplar i skrivande stund) En hel rad av hans dikter har blivit tonsatta, "Vintern rasat ut" (eg. "Längtan till Landet") "Sjung om studentens lyckliga dag" och en klassisk vårfavorit "Vårsång" ("Glad såsom fågel") sjungen här av OD som ett välbehövd musikaliskt

mellanspel denna kyliga aprildag 2013:

<https://www.youtube.com/watch?v=X3tkxxkiq-8>

Hans största diktverk ansågs vara diktcyklen "Blomsterkonungen, Bilder ur Linnés lif" från 1879.

^{cxxvii} Sid 39. "sinkabirum" (SAOB) förr äv. sinkabirium" [av ovisst urspr.](vard.) kurra, finka, arrest

^{cxxviii} Sid 39. "Marsit": möjligen kan Edvard ha kastat om bokstäver här, och mena "Marist", ett internationellt katolskt brödrarskap grundat 1817 med syfte att utbilda underprivilegierade pojkar för att de skulle känna trygghet och lära sig att bli "goda kristna och goda människor". http://en.wikipedia.org/wiki/Marist_Brothers

^{cxxix} Sid 39. "fällbänk": (SAOB) "förr äv. FALL-BÄNK . [sv. dial. (Skåne)åld.: fällbänk, säng som fälles tillsammans om dagen o. uppreses mot väggen "

^{cxxx} Sid 39. Georg von Rosen (1843-1923) svensk greve och konstnär (främst historiemåleri och porträtt) professor och direktör vid Konstakademien http://sv.wikipedia.org/wiki/Georg_von_Rosen

^{cxxxi} Sid 39. "Anatole France säger..." Detta säger han (fransk författare och Nobelpristagare 1844-1924) i sin satiriska låtsashistoriska roman från 1908 "*L'Île des Pingouins*" (Pingvinön) [http://en.wikipedia.org/wiki/Penguin_Island_\(novel\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Penguin_Island_(novel)) Här hos Gutenberg.org kan man ladda ner en Epub av den engelska översättningen: <http://www.gutenberg.org/ebooks/1930>

---

cxxxii Sid 40. Ellen Key (1849-1926) svensk författare, pedagog och feminist. (...och "Hanna Paj" i Strindbergs "Svarta Fanor") Hennes ideologiska grundsyn var individualism, empirism och humanism; som pedagog starkt icke-auktoritär och påverkad av Rousseau.
http://sv.wikipedia.org/wiki/Ellen_Key Henne bok "Missbrukad kvinnokraft och kvinnopsykologi" från 1896 finns digitaliserad här:
http://sv.wikisource.org/wiki/Missbrukad_kvinnokraft_och_kvinnopsykologi Känd i stora delar av världen är hennes "Barnets århundrade" från 1900, digitalisering pågår nu på Runeberg.org. Aktuell biografi om henne kom 2012: Ronny Ambjörnsons "Ellen Key. En europeisk intellektuell" recenserad i Svenska Dagbladet juni 2012:
http://www.svd.se/kultur/litteratur/keys-ideer-vacker-nyfikenhet-pa-livet_7263099.svd

cxxxiii Sid 40. "nyligen i Italien införda allmänna rösträtten": gäller rösträtt för män 30 år eller äldre som infördes 1912 (1918 utökades rösträtten till män över 21 som fullföljt sin värnplikt, och 1945 till att omfatta också kvinnor.)

cxxxiv Sid 40. "lazzaroner" pl. av lazzaron (SAOB): *vard. [jfr eng. lazzarone, av it. lazzarone, avledn. av lazzaro, fattig man (eg. Lasarus, namn på en fattig man enl. Luk. 16: 20)] (italiensk) tiggare; särsk. (i pl.) om den fattigaste befolkningen i Neapel.*

---

cxxxv Sid 41. "Esq^u": Esquire. En artighetstitel sedan 1500-talet i Storbritannien för män av högre social status. (Kommer av ordet "squire": benämningen på en riddares assistent. Används också för pojkar som anses för unga för att vara en "mister".
<http://en.wikipedia.org/wiki/Esquire>

cxxxvi Sid 41. "les horizontales": benämning för de parisiska kurtisanerna, som möjligen härstammar ifrån boken "Les Horizontales" från 1885 skriven av Henri Beauclair (1863 – 1944; fransk författare, satiriker och journalist; redaktör för paristidningen "Le Petit Journal" 1906-1914) Träna lite franska, ni som kan, med den här digitaliseringen av den lilla diktsamlingen
<http://www.bmlisieux.com/archives/horizont.htm>

cxxxvii Sid 41. Den löpande texten fortsätter i nästa häfte, dagbok XIX. I detta häfte XVIII följer nu texten till Edwards fotnoter.

cxxxviii Sid 41. "Pickwick club": Charles Dickens första roman från 1836.

cxxxix Sid 43. Fenimore Cooper (oerhört populär amerikansk författare, 1789-1851) "The two admirals" utkom 1842, och hela boken finns att läsa/ladda ner på Gutenberg.org:
<http://www.gutenberg.org/ebooks/20475>

cxl Sid 43. "Nelsons gamla flagskepp, Victoria": HMS Victory byggdes på 1700-talet och mest berömd som Lord Nelsons flaggskepp vid

---

Slaget vid Trafalgar 1805. Skeppet är nu bevarat som ett museifartyg sedan 1922 i Portsmouth som man kan besöka.

http://en.wikipedia.org/wiki/HMS_Victory

cxli Sid 44. "À tout prix": till varje pris.

cxlii Sid 44. "vännen Thorsten": Thorsten Nordenfelt (1843-1920) svensk uppfinnare och industriman, flyttade till England där hans företag Nordenfelt Guns and Ammunition Company fick order i samarbete med uppfinnaren Helge Palmcrantz (1842-1880) för kulsprutor till Storbritanniens flotta och därefter till många fler länder. Han var även involverad i utvecklingen av tidiga ubåtar.

http://sv.wikipedia.org/wiki/Thorsten_Nordenfelt

cxliii Sid 45. "Hvad fordom timat": bok med kulturhistoriska uppgifter samlade för Stockholmstidningen av Elisabeth Kuylenstierna-Wenster, som utkom 1897.

cxliv Sid 45. "suggfota": ett kärt ord återkommer: Se komplett utläggning i dagbok IX sid 17 fotnot Ixviii. Ordet "suggfota" är påhittat av Edwards ofta citerade favorit Doktor Kleen: "att sitta på en bänk vid Flustret i Upsala sysselsatt med att titta på månen; att lata sig, vara överksam, att stanna i stöpet"

cxlv Sid 45. Wilhelm Tell: Dags för ett uppiggande musikaliskt mellanspel för den påhittade hjälten! Rossini: finalen i overtyren till operan. <http://www.youtube.com/watch?v=c7O91GDWGPU>

---

cxlvi Sid 46. "varg i Veum": (Wiki) av fornisländska *vargr i véum*, "dråpare (förbrytare) i helgedomen", en fredlös person

cxlvii Sid 46. "antecedentia": förhistoria, syndaregister

cxlviii Sid 46. "vattläggas": blötlägga; salta ur, laka ur. (vid tillagning av salt sill tex.)